

Hlavný kontrolór Obce Beloveža

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2021.

Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2021

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Beloveži odborné stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2021.

Podkladom pre spracovanie tohto stanoviska boli predložený materiál Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2021, rozpočet Obce Beloveža na rok 2021 a jeho zmeny, finančné a účtovné výkazy obce k 31.12.2021, najmä „Súvaha k 31.12.2021“, „Výkaz ziskov a strát k 31.12.2021“, „Poznámky“, „Finančné výkazy k 31.12.2021“, „Individuálna účtovná závierka Obecného podniku Beloveža“.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2021

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2021 z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2021

1.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2021 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Vyvesením Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2021 na úradnej tabuli dňa 25.3.2022 bola splnená povinnosť uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom

zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého má byť záverečný účet pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť a povinnosť uložená v § 16 ods. 9 zákona. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa návrh záverečného účtu pred schválením predkladá na verejnú diskusiu.

Na internetovej stránke obce k dátumu vypracovania stanoviska bol Záverečný účet obce zverejnený rovnako 25.3.2021.

1.3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec Beloveža si splnila povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), zo znenia ktorého vyplýva povinnosť obce dať si overiť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4) a v súlade s § 9 ods.5 zákona o obecnom zriadení Obec Beloveža dala overiť účtovnú závierku za rok 2021.

Do termínu predloženia odborného stanoviska nebola predložená správa nezávislého audítora k ročnej účtovnej závierke k 31.12.2021.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2021 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2021. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. Spracovanie záverečného účtu

Obec Beloveža postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu.

1. Rozpočtové hospodárenie

Finančné hospodárenie Obce Beloveža sa v roku 2021 riadilo schváleným rozpočtom a jeho zmenami.

Rozpočet Obce Beloveža na roky 2021 - 2023 bol uznesením Obecného zastupiteľstva v Beloveži č.14/2020 schválený na jeho zasadnutí dňa 16.12.2020 ako viacročný rozpočet.

Celkový rozpočet na rok 2021 (vrátane finančných operácií) bol schválený ako vyrovnaný, bez finančných operácií ako prebytkový.

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

Po troch zmenách rozpočtu bol celkový rozpočet Obce Beloveža na rok 2021 schválený ako prebytkový, po vylúčení finančných operácií taktiež ako prebytkový.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa výsledok hospodárenia obce zisťuje ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu obce.

Príjmy bežného a kapitálového rozpočtu za rok 2021 boli vo výške 594 536,17 €, výdavky bežného a kapitálového rozpočtu boli vo výške 521 481,36 €. V zmysle platnej metodiky zistenia výsledku hospodárenia skončilo hospodárenie Obce Beloveža za rok 2021 so prebytkom 73 054,81 €.

Medzi riziká hospodárenia do budúcnosti považujem najmä zabezpečenie osobných ale aj prevádzkových výdavkov základnej školy vzhľadom na klesajúci počet žiakov, vysoké ceny energií a osobných výdavkov. V roku 2021 obec dofinancovala z vlastných prostriedkov prevádzku školy sumou 15 829,07 €.

Napriek zvýšeným sadzbám poplatku za komunálny odpad a rekordnému výnosu z tohto poplatku sa stále nepodarilo vyriešiť negatívnu bilanciu odpadového hospodárstva, ktoré skončilo v roku 2021 so schodkom -9 628,85 €. Tento schodok je znovu skreslený o časovo posunutú fakturáciu za odvoz odpadu, ale neustále sa prehľbuje. Je stále pretrvávajúci veľký predpoklad, že výdavky na nakladanie s odpadmi budú naďalej prudko rásť aj v roku 2022. Ak by obec mala mať zo zákona v roku 2021 vyrovnané hospodárenie musela by sadzba poplatku za odpad pre občana byť na úrovni približne 27 € na osobu a rok namiesto vtedy platných 15 €. Zvýšenie sadzby na 18 € bude aj v tomto roku absolútne nedostačujúce. Nárast výdavkov bude nevyhnutné kompenzovať výraznejšou mierou separácie komunálneho odpadu a znižovať tak objem tuhého komunálneho odpadu. Treba však priznať, že medziročne sa miera separácie výrazne zvýšila, nedosahuje však ani zd'aleka celoslovenský priemer.

Naopak za prínos hospodárenia obce považujem výrazné zefektívnenie výberu dane z nehnuteľností ako aj prvé roky fungovania obecného podniku, ktoré šetrí mzdové výdavky obce. Podnik sa zapája do všetkých investičných aktivít obce, do bežných prevádzkových činností, ktoré počas roka zabezpečuje samospráva, ako aj do služieb podniku pre občanov, iné obce a firmy v okolí.

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2021 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2021. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Obecné zastupiteľstvo prijalo dňa 13.12.2021 uznesenie, že bude zostavovať a predkladať rozpočty bez programovej štruktúry.

2. Bilancia aktív a pasív

Súčasťou záverečného účtu je okrem údajov o plnení rozpočtu aj bilancia aktív a pasív a prehľad o stave a vývoji dlhu.

Oproti roku 2020 došlo k ďalšiemu výraznému nárastu majetku o 210 958,52 € na celkovú sumu, ktorá prekročila účtovnú hodnotu 1,88 mil. € a dosiahla konkrétne hodnotu 1 880 909,92 €. Najviac sa to prejavilo v pozemkoch a obstaraní dlhodobého hmotného majetku (rekonštrukcia Majáku, rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, rekonštrukcia verejného osvetlenia, Betlehem, rekonštrukcia MŠ, čerpadlo, konvektomat).

V pokladni k 31.12.2021 bolo 114,79 €, v ceninách 76,60 € a na bankových účtoch 213 000,65 €. V pokladni a ceninách je medziročne menej prostriedkov, na bankových účtoch sa zdroje medziročne zdvojnásobili.

Podľa údajov zo Súvahy k 31.12.2021 sa zvýšil objem krátkodobých pohľadávok na výšku 18 592,95 €, v ktorých najväčšie sú pohľadávky za vodu (8 989 €), komunálny odpad (1 038 €) a nezúčtované preddavky ŠFRB (8 001 €). Stúpili aj krátkodobé záväzky voči dodávateľom na 29 964,78 €, ktoré boli ale v lehote splatnosti.

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Na základe analýzy úverového zaťaženia obce konštatujem, že úverové zaťaženie obce v roku 2021 stúplo na úroveň 38,25 %. Stav úverového účtu v Prima banke Slovensko k 31.12.2021 bol: 98 077,19 €. Pred rokom bol stav účtu k 31.12.2020: 110 077,19 €. Obec spláca úver pravidelne mesačne.

Obec má investičný úver, v roku 2021 splatila 12 000,00 €. Obec spláca úver pravidelne mesačne. V roku 2021 obec prijala termínovaný bankový úver na finančné akcie v sume 50 000,00 € s úrokovou sadzbou 0,70 % p.a. na základe uznesenia zastupiteľstva č.2/2021 zo dňa 20.05.2021. V roku 2020 obec prijala návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške 14 776,00 €. Návratná finančná výpomoc z MF SR bola poskytnutá bezúročne.

Okrem toho má obec záväzok voči ŠFRB za prijatý úver na výstavby bytového domu vo výške 168 830,65 €. Na splácanie úveru obec používa bežné príjmy od nájomcov.

4. Údaje o hospodárení zriadených organizácií

Obec nemá zriadené rozpočtové ani príspevkové organizácie.

5. Prehľad poskytnutých záruk

V Záverečnom účte Obce Beloveža za rok 2021 sa neuvádza, že by obec prijala záruky a ručenie za iné subjekty.

6. Údaje o podnikateľskej činnosti obce

Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2021 neobsahuje údaje o podnikateľskej činnosti obce. Uznesením obecného zastupiteľstva bolo schválené založenie 100%-nej obchodnej spoločnosti Obecný podnik Beloveža s.r.o., ktorý vznikol 10.10.2020. Úspechom je, že tak ako v prvom roku tak aj v druhom roku hospodárenie podniku skončilo v zisku.

7. Záver

Dosiahnuté výsledky hospodárenia samosprávy Obce Beloveža za rok 2021 sú podľa môjho názoru v súčasnej ekonomickej situácii veľmi dobré a zodpovedajú reálnej tvorbe zdrojov na financovanie výdavkov obce.

Vychádzajúc z dosiahnutých výsledkov hospodárenia odporúčam:

celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2021 schváliť bez výhrad.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú č a m** obecnému zastupiteľstvu

- a) Celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2021 **schváliť bez výhrad.**
- b) Stanovisko hlavného kontrolóra Obce Beloveža za rok 2021 **zobrať na vedomie.**

v Beloveži, dňa: 31.3.2022

.....
Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór obce